

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження
Типової методики визначення розміру відшкодування збитків, завданих
постачальнику електронних комунікаційних послуг внаслідок
пошкодження електронної комунікаційної мережі, що сталося з вини
кінцевого користувача електронних комунікаційних послуг»

I. Визначення проблеми

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типової методики визначення розміру відшкодування збитків, завданих постачальнику електронних комунікаційних послуг внаслідок пошкодження електронної комунікаційної мережі, що сталося з вини кінцевого користувача електронних комунікаційних послуг» (далі – проект акта) розроблено на виконання частини третьої статті 109 Закону України «Про електронні комунікації» (далі – Закон), відповідно до якої у разі виявлення факту пошкодження електронної комунікаційної мережі, в тому числі внаслідок використання кінцевого (термінального) обладнання, що сталося з вини кінцевого користувача, усі витрати постачальника електронних комунікаційних послуг на усунення пошкодження, а також відшкодування інших збитків покладаються на кінцевого користувача за рішенням суду. Типова методика визначення розмірів відшкодування збитків затверджується Кабінетом Міністрів України.

Відсутність затвердженої типової методики створює правову невизначеність для всіх учасників ринку електронних комунікацій. Постачальники не мають чіткого механізму розрахунку збитків, що може призводити до фінансових втрат та ускладнювати процес відшкодування. Кінцеві користувачі, зі свого боку, можуть стикатися з непрозорими або завищеними вимогами щодо компенсації. Крім того, судові органи без методики можуть приймати різні рішення у схожих справах, що негативно впливає на передбачуваність судової практики.

У зв'язку з вищевикладеним для виконання вимог Закону проектом акта пропонується затвердити Типову методику визначення розміру відшкодування збитків, завданих постачальнику електронних комунікаційних послуг внаслідок пошкодження електронної комунікаційної мережі, що сталося з вини кінцевого користувача електронних комунікаційних послуг.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання	+	

Проблема, яку пропонується врегулювати в результаті прийняття акта, не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки проект акта передбачає її розв'язання шляхом затвердження Типової методики визначення розміру відшкодування збитків, завданих постачальнику електронних комунікаційних послуг внаслідок пошкодження електронної комунікаційної мережі, що сталося з вини кінцевого користувача електронних комунікаційних послуг.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки на даний час відсутні такі, які передбачають визначення розміру відшкодування збитків, завданих постачальнику електронних комунікаційних послуг внаслідок пошкодження електронної комунікаційної мережі, що сталося з вини кінцевого користувача електронних комунікаційних послуг.

II. Цілі державного регулювання

Метою підготовки проекту акта є затвердження Типової методики визначення розміру відшкодування збитків, завданих постачальнику електронних комунікаційних послуг внаслідок пошкодження електронної комунікаційної мережі, що сталося з вини кінцевого користувача електронних комунікаційних послуг.

Прийняття акта посилить захищеність мереж, сприятиме захисту майнових прав постачальників електронних комунікаційних послуг і кінцевих користувачів.

Таким чином, затвердження Типової методики визначення розміру відшкодування збитків, завданих постачальнику електронних комунікаційних послуг внаслідок пошкодження електронної комунікаційної мережі, що сталося з вини кінцевого користувача електронних комунікаційних послуг є важливим регуляторним інструментом для створення сприятливих умов розбудови цифрової інфраструктури в інтересах громадян, бізнесу та держави в цілому.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Під час розробки проекту акта було розглянуто такі альтернативні способи досягнення визначених цілей державного регулювання:

Вид альтернатив	Опис альтернативи
Альтернатива 1: залишити регулювання без змін	Перша альтернатива – залишити регулювання без змін. Гальмуватиме розвиток електронних комунікаційних послуг, що спричинить відставання України від інших країн за рівнем якості наданих послуг. Створює правову невизначеність в законодавстві.
Альтернатива 2:	Друга альтернатива - сприятиме правовій визначеності та дозволить встановити чіткий механізм визначення розміру

прийняття проекту акта	збитків, що забезпечить прозорість та єдині підходи до відшкодування збитків. Це сприятиме зменшенню конфліктних ситуацій між постачальниками та кінцевими користувачами, підвищенню рівня відповідальності кінцевих користувачів, водночас мінімізує фінансові ризики операторів електронних комунікацій, а також створить сприятливі умови для функціонування електронних комунікаційних мереж.
------------------------	---

2. Оцінка обраних альтернативних способів досягнення цілей
Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: залишити регулювання без змін	Відсутні, оскільки відсутність чітких правил визначення розміру відшкодування збитків призводить до правової невизначеності та зростання кількості спорів між постачальниками електронних комунікаційних послуг і користувачами. Крім того, нестача прозорого механізму відшкодування збитків може негативно впливати на розвиток інфраструктури електронних комунікацій, що ускладнить реалізацію державної політики у сфері цифрової трансформації та доступу громадян до якісних комунікаційних послуг.	Відсутні.
Альтернатива 2: прийняття проекту акта	Високі, оскільки буде забезпечено правову визначеність та єдиний підхід до визначення розміру збитків. Крім того, це створить сприятливі умови для інвестицій у розвиток інфраструктури, що позитивно впливає на якість	Мінімальні. Для Мінцифри: витрати на публікацію акта на сайті (1 година роботи спеціаліста, 48 грн). Для постачальників електронних комунікаційних послуг: витрати на ознайомлення з документом (1 година на одного працівника, 48 грн).

	електронних комунікаційних послуг.	
--	------------------------------------	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: залишити регулювання без змін	Відсутні, оскільки без чітких правил визначення розміру відшкодування збитків кінцеві користувачі можуть стикатися з непередбачуваними вимогами компенсації, що може спричиняти фінансове навантаження та правову невизначеність. Відсутність єдиного механізму розрахунку збитків може також призводити до конфліктних ситуацій між користувачами та постачальниками послуг, ускладнюючи вирішення спорів та знижуючи рівень довіри до системи електронних комунікацій.	Відсутні.
Альтернатива 2: прийняття проекту акта	Високі, оскільки впровадження чіткого механізму визначення розміру збитків забезпечить прозорість та передбачуваність фінансових зобов'язань у разі пошкодження мережі. Це дозволить громадянам чітко розуміти свої права та обов'язки, знизить ризик необґрунтованих фінансових вимог і сприятиме справедливому врегулюванню спорів. Крім того, ефективна фіксація збитків сприятиме стабільному наданню якісних послуг зв'язку, що безпосередньо впливає на комфорт і безпеку користувачів.	Відсутні.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, які підпадають під дію регулювання, одиниць*	2084		2753		4837
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	43%		57%		100%

*Дані згідно інформації Реєстру постачальників електронних комунікаційних послуг, розміщеної на сайті НКЕК станом на 18.03.2025.

Витрати у суб'єктів господарювання внаслідок дії регуляторного акта не виникатимуть, оскільки він спрямований на затвердження Типової методики визначення розміру відшкодування збитків, завданих постачальнику електронних комунікаційних послуг внаслідок пошкодження електронної комунікаційної мережі, що сталося з вини кінцевого користувача електронних комунікаційних послуг.

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: залишити регулювання без змін	Відсутні, оскільки відсутність чітко визначеного механізму відшкодування збитків створює правову невизначеність для постачальників електронних комунікаційних послуг. Це ускладнює процес відшкодування збитків за пошкодження мережі.	Наявні, оскільки ускладнений процес відшкодування збитків може призводити до фінансових втрат та непередбачуваних витрат.
Альтернатива 2: прийняття проекту акта	Дозволить постачальникам електронних комунікаційних мереж та/або послуг провадити діяльність відповідно до нормативно-правового акту, який відповідає чинному законодавству. Здійснення позитивного впливу на постачальників електронних комунікаційних послуг шляхом запровадження чіткого механізму визначення розміру відшкодування збитків. Це дозволить спростити процедуру стягнення компенсацій, забезпечити справедливий підхід до відшкодування збитків. Сприятиме збільшенню інвестицій у розвиток	Мінімальні. На ознайомлення з критеріями витратиться приблизно 1 година на одного працівника. При мінімальній заробітній платі витрати становитимуть 48 грн на одного працівника (розраховано на основі мінімальної погодинної ставки).

	цифрових технологій, мереж та покращення якості надання послуг, що, своєю чергою, призведе до зростання конкурентних переваг та, як наслідок, залучення нових користувачів.	
--	---	--

Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1: залишити регулювання без змін	З огляду на альтернативу – залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта, відсутні.
Альтернатива 2: прийняття проекту акта	Витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта, наведені у розрахунках до аналізу регуляторного впливу і складають 48 грн на одного великого та середнього суб'єкта господарювання

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1: залишити регулювання без змін	1	Проблема продовжить існувати.
Альтернатива 2: прийняття проекту акта	4	Зазначений спосіб дає змогу повною мірою досягнути цілей державного регулювання.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1: залишити регулювання без змін	Відсутні.	Відсутність правової визначеності та чіткого механізму визначення розміру збитків.	Альтернатива 1 не є оптимальною, оскільки не дає змоги досягти цілей державного регулювання.
Альтернатива 2: прийняття проекту акта	Наявні, сприятиме правовій визначеності та дозволить встановити чіткий механізм визначення розміру збитків, що забезпечить прозорість та єдині підходи до відшкодування збитків	Відсутні суттєві прямі витрати. Можливі мінімальні витрати на ознайомлення з новими критеріями (48 грн на одного працівника). У довгостроковій перспективі ці витрати компенсуються вигодами від чіткого регулювання.	Альтернатива 2 є оптимальною, оскільки дає змогу досягти цілей державного регулювання.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1: залишити регулювання без змін	Неприйнятна, оскільки відсутність чіткого механізму визначення розміру збитків призводить до фінансових втрат та непередбачуваних витрат.	Очікується негативний вплив на розвиток цифрової інфраструктури та інвестиції через невизначеність.
Альтернатива 2: прийняття проекту акта	Забезпечить повною мірою досягнення поставленої цілі створення чіткого механізму визначення розміру збитків. Цей спосіб повною мірою	Цей спосіб повною мірою відповідає вимогам законодавства України.

	відповідає вимогам законодавства України.	
--	---	--

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом регулювання, за допомогою якого передбачається розв'язати проблему відсутності чіткого механізму розрахунку збитків є прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типової методики визначення розміру відшкодування збитків, завданих постачальнику електронних комунікаційних послуг внаслідок пошкодження електронної комунікаційної мережі, що сталося з вини кінцевого користувача електронних комунікаційних послуг», якою буде затверджено Типову методику визначення розміру відшкодування збитків, завданих постачальнику електронних комунікаційних послуг внаслідок пошкодження електронної комунікаційної мережі, що сталося з вини кінцевого користувача електронних комунікаційних послуг.

Встановлення чіткого механізму розрахунку збитків забезпечить операторам зрозумілі орієнтири для планування розвитку та інвестицій у свої мережі на коротко, середньо та довгострокову перспективу.

Прийняття цього регуляторного акта сприятиме подальшому розвитку сучасної цифрової інфраструктури в Україні, що є важливим для економічного зростання, цифрового урядування та підвищення конкурентоспроможності держави.

Враховуючи викладене, ступінь ефективності запропонованого механізму регулювання для досягнення визначених цілей оцінюється як високий. Він повною мірою відповідає вимогам законодавства та дозволяє комплексно вирішити проблему відсутності чіткого механізму розрахунку збитків.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Розрахунок витрат для суб'єктів підприємництва, а також тест малого підприємництва (М-Тест) відповідно до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308, наведені у додатку 1 та додатку 2 до аналізу регуляторного впливу.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не обмежений у часі, що дасть змогу досягти цілей державного регулювання повною мірою.

Проект регуляторного акта набирає чинності відповідно до законодавства з дня його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності регуляторного акта

Основними показниками результативності проекту акта є наявність чіткого механізму визначення розміру відшкодування збитків, що забезпечить прозорість та єдині підходи, забезпечення реалізації принципу правової визначеності у процесі визначення розміру відшкодування збитків, завданих постачальнику електронних комунікаційних послуг внаслідок пошкодження електронної комунікаційної мережі, що сталося з вини кінцевого користувача електронних комунікаційних послуг, скорочення фінансових втрат суб'єктів господарювання, підвищення відповідальності кінцевих користувачів за пошкодження електронної комунікаційної мережі, а також створення сприятливих умов для розвитку інфраструктури електронних комунікацій.

Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта – 4837 постачальників електронних комунікаційних послуг на українському ринку.

Надходження до державного і місцевих бюджетів та державних цільових фондів, пов'язані з дією акта, не передбачаються, оскільки цей акт не регулює цих надходжень і не має впливу на них.

Розмір коштів і час, що витратимуться у зв'язку з виконанням вимог регуляторного акта: прийняття проекту акта не потребує фінансових витрат.

Рівень поінформованості оцінюється як високий, оскільки постачальники електронних комунікаційних послуг будуть проінформовані про основні положення регуляторного акта шляхом розміщення його на офіційному вебсайті Міністерства цифрової трансформації України.

Результативність акта після набрання ним чинності буде визначатися за такими кількісними показниками:

кількість судових справ щодо пошкодження електронної комунікаційної мережі, завданих постачальнику електронних комунікаційних послуг внаслідок пошкодження електронної комунікаційної мережі, що сталося з вини кінцевого користувача електронних комунікаційних послуг,

частка задоволених вимог постачальників електронних комунікаційних послуг щодо відшкодування збитків за пошкодження електронної комунікаційної мережі, завданих постачальнику електронних комунікаційних послуг внаслідок пошкодження електронної комунікаційної мережі, що сталося з вини кінцевого користувача електронних комунікаційних послуг,

розмір відшкодування збитків за пошкодження електронної комунікаційної мережі, завданих постачальнику електронних комунікаційних послуг внаслідок пошкодження електронної комунікаційної мережі, що сталося з вини кінцевого користувача електронних комунікаційних послуг відповідно до задоволених вимог постачальників електронних комунікаційних послуг.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відповідно до законодавства здійснюється базове, повторне та періодичне відстеження результативності регуляторного акта у строки, встановлені статтею

10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися після набрання ним чинності, оскільки планується використовувати статистичний метод відстеження та статистичні дані.

Повторне відстеження планується здійснити через рік після набрання чинності регуляторним актом.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Джерело даних: статистичні дані, отримані від постачальників електронних комунікаційних послуг.

Виконавець заходів з відстеження результативності регуляторного акта – Міністерство цифрової трансформації України.

**Віце-прем'єр-міністр України з інновацій,
розвитку освіти, науки та технологій –
Міністр цифрової трансформації України**

Михайло ФЕДОРОВ

«_____» _____ 2025 року